

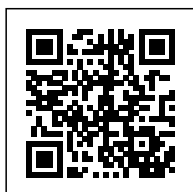

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
POSLANECKÁ SNĚMOVNA

VIII. volební období

1174/0

Návrh poslanců Kateřiny Valachové, Patrika Nachera, Lukáše Kolářika, Marka Výborného, Jana Hrnčíře, Hany Aulické Jírovcové, Dominika Feriho a Jana Farského na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 38/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 119/2001 Sb., kterým se stanoví pravidla pro případy souběžně probíhajících výkonů rozhodnutí, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 191/2020 Sb., o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastnící se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnické osoby a o změně insolvenčního zákona a občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů

Zástupce předkladatele: Valachová K. a další
Doručeno poslancům: 5. března 2021 v 14:27

N á v r h

ZÁKON

ze dne ... 2021,

kterým se mění zákon č. 38/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 119/2001 Sb., kterým se stanoví pravidla pro případy souběžně probíhajících výkonů rozhodnutí, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 191/2020 Sb., o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastníci se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnické osoby a o změně insolvenčního zákona a občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů

ČÁST PRVNÍ

Změna zákona č. 38/2021 Sb.

Čl. I

V části čtvrté čl. VI zákona č. 38/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 119/2001 Sb., kterým se stanoví pravidla pro případy souběžně probíhajících výkonů rozhodnutí, ve znění pozdějších předpisů, se slova „1. dubna“ nahrazují slovy „1. července“.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona č. 191/2020 Sb.

Čl. II

Zákon č. 191/2020 Sb., o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastníci se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnické osoby a o změně insolvenčního zákona a občanského soudního řádu, ve znění zákona č. 460/2020 Sb., zákona č. 601/2020 Sb. a zákona č. 94/2021 Sb., se mění takto:

1. V § 23 odst. 1 se slova „31. ledna“ nahrazují slovy „30. června“.
2. V § 27 odst. 1 se slova „28. února“ nahrazují slovy „30. června“.

Čl. III

Přechodné ustanovení

V řízeních o výkonu rozhodnutí a v exekučních řízeních zahájených přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona se § 23 zákona č. 191/2020 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, nepoužije, byl-li udělen příklep přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

**ČÁST TŘETÍ
ÚČINNOST**

Čl. IV

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 31. března 2021.

Důvodová zpráva

Obecná část

a) zhodnocení platného právního stavu

Dnem 1. dubna 2021 nabude účinnosti zákona č. 38/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád), ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 119/2001 Sb., kterým se stanoví pravidla pro případy souběžně probíhajících výkonů rozhodnutí, ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon upravuje chráněný účet, který bude zřizován v souvislosti s výkonem rozhodnutí příkázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu.

Zákonem č. 191/2020 Sb., o některých opatřeních ke zmírnění dopadů epidemie koronaviru SARS CoV-2 na osoby účastníci se soudního řízení, poškozené, oběti trestných činů a právnické osoby a o změně insolvenčního zákona a občanského soudního řádu, ve znění pozdějších předpisů, bylo kromě jiného stanoveno, že

1. se s výjimkami uvedenými v zákoně do 31. ledna 2021 neprovádí výkon rozhodnutí (exekuce) prodejem movitých věcí,
2. do 28. února 2021 se zákazy adresované povinnému týkající se nakládání s peněžními prostředky na účtu postiženém výkonem rozhodnutí nevztahují na peněžní prostředky do výše čtyřnásobku životního minima jednotlivce podle zvláštního právního předpisu.

b) odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy a vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy v jejím celku

Protože si podle sdělení bankovního sektoru příprava na zavedení chráněného účtu vyžádá určité technické změny, navrhuje se posunout účinnost zákona č. 38/2021 Sb. z 1. dubna tohoto roku na 1. července 2021. Dodatečná lhůta by měla k uskutečnění uvedených technických změn postačovat.

Ke změně zákona č. 191/2020 Sb. je třeba uvést:

V souvislosti s rozšířením další vlny onemocnění COVID-19, které je způsobené novým koronavirem SARS-CoV-2, dochází od září 2020 v České republice k přijímání celé řady omezujících opatření, která mají přímé dopady na vybrané sektory ekonomiky.

Ministerstvo zdravotnictví a krajské hygienické stanice nejprve vydávaly mimořádná opatření proti epidemii podle zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví. S ohledem na zhoršující se situaci však vláda přistoupila dne 5. října 2020 k vyhlášení nouzového stavu pro území celé České republiky a přijala další, krizová opatření obsahující omezení podle § 5 a 6 zákona č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení, ve znění pozdějších předpisů. Následně došlo k dalšímu vyhlášení nouzového stavu.

V důsledku výše uvedených okolností se zásadně omezují některé podnikatelské činnosti. Podstatné dopady přijatých opatření se týkají například osob pracujících v pohostinství a hoteliérství, subjektů věnujících se podnikání v kultuře či ve sportu nebo provozovatelů dálkové dopravy. Zaměstnanci jsou propouštěni, živnostníci nemohou provozovat svoji činnost a uchází jim zisk. V důsledku zavření škol jsou rodiče nuceni pobývat doma se svými dětmi, což i přes rychlá opatření vlády vede k výraznému propadu příjmů domácností. Jedná se přitom o další vlnu, kdy řada subjektů na trhu i fyzických osob stihla již všechny své úspory vyčerpat.

V minulém roce na tuto situaci reagoval zákon č. 191/2020 Sb. kromě jiného tak, že se po stanovenou dobu neměly provádět výkony rozhodnutí prodejem movitých věcí a povinný měl z postiženého účtu nárok na peněžní prostředky do výše 4násobku životního minima.

Většina opatření však byla přijímána s tím, že po minulých vlnách se situace v ekonomice uklidní. Platnost výše uvedených opatření tak již skončila.

Bohužel od září 2020 se nákaza v ČR opět začala výrazně šířit, což s sebou přineslo nezbytné restriktce a omezení, které tvrdě dopadají na vybrané ekonomické oblasti.

Z výše uvedených důvodů se navrhuje přijmout dílčí změny zákona č. 191/2020 Sb. tak, aby bylo možné na tyto změny v již zahájených exekučních řízeních zareagovat.

c) zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Navrhovaný zákon je v souladu s ústavním pořádkem České republiky.

d) zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie nebo obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Navrhovaný zákon je v souladu s předpisy Evropské unie, s judikaturou soudních orgánů Evropské unie a zároveň respektuje též obecné právní zásady práva Evropské unie.

e) zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Navrhovaný zákon je v souladu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána. Návrh zákona především odpovídá požadavkům stanoveným čl. 6 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv.

f) předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí

Navrhovaná úprava je z velké části čistě technického charakteru a upravuje pouze dílčí problematiku. Změny jsou navíc v zásadě jen takové povahy, že prodlužují již platná opatření, která se v praxi osvědčila.

g) zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Navrhovaný zákon nebude mít žádné dopady na ochranu soukromí a osobních údajů.

f) zhodnocení korupčních rizik

Navrhovaný zákon není spojen s žádnými novými korupčními riziky.

h) zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Dopady na bezpečnost nebo obranu státu se nepředpokládají.

i) vyslovení souhlasu s návrhem zákona již v prvním čtení

Navrhuje se, aby Poslanecká sněmovna podle § 90 odst. 2 zákona o jednacím řádu Poslanecké sněmovny s návrhem zákona vyslovila souhlas již v prvním čtení, a to z toho důvodu, aby

1. byla bankovnímu sektoru poskytnuta nezbytná lhůta pro technické změny potřebné k zavedení chráněného účtu,
2. byla prodloužena opatření v exekučním řízení přispívající k řešení situace osob postižených důsledky současné epidemické situace. Jde o opatření související s nouzovým stavem.

Zvláštní část

K části první:

Účinnost zákona zakotvujícího do občanského soudního řádu (zákon č. 38/2021 Sb.) chráněný účet se navrhuje odložit z 1. dubna 2021 na 1. července 2021.

Pro vysvětlení je třeba dodat, že poté, co Poslanecká sněmovna posunula účinnost návrhu zákona č. 38/2021 Sb. tak, aby bylo zaručeno včasné informování klientů bank o změnách a dostatečný časový prostor pro přípravu chráněného účtu, následné prodloužení legislativního procesu tuto lhůtu zkrátilo. K tomu je třeba připomenou aktuální situaci a omezení chodu všech institucí kvůli mimořádným opatření v souvislosti s epidemií covid19. Tato dodatečná legisvakanční lhůta by měla umožnit bankovnímu sektoru náležitou přípravu chráněného účtu po technické stránce a měla by zajistit úspěšný start chráněného účtu jako důležitého institutu exekučního práva.

K části druhé:

K čl. II:

K bodu 1:

Doba, po kterou soud (soudní exekutor) nebude provádět výkon rozhodnutí (exekuci) prodejem movitých věcí, bude trvat ode dne účinnosti tohoto zákona do 30. června 2021. V platnosti zůstanou výjimky z tohoto pravidla stanovené zákonem č. 191/2020 Sb. (exekuce se např. provede, pokud bude vymáháno výživné).

K bodu 2:

Ode dne účinnosti tohoto zákona do 30. června 2021 bude povinný moci z účtu postiženého výkonem rozhodnutí (exekucí) příkázáním pohledávky z účtu u peněžního ústavu vybrat peněžní prostředky do výše čtyřnásobku životního minima jednotlivce.

Komentář WK k § 304b o.s.ř., který upravuje obecně možnost vybrání násobku životního minima a podpůrně se použije i pro navrhovanou právní úpravu, uvádí, že *peněžní prostředky mohou být povinnému vyplaceny nejvýše jednou... Počet výběrů ale omezen není, v součtu však nesmějí přesáhnout nepostižitelnou částku. Ta je stanovena pro celé období, po které trvá zákaz dispozice s prostředky na účtu... Důsledkem výjimky upravené v § 304b je, že povinný může z účtu vždy vybrat nepostižitelnou částku bez ohledu na to, že by (jinak) prostředky byly blokovány. Na nepostižitelnou částku se přitom započítávají veškeré výběry provedené od okamžiku blokace prostředků (po doručení usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí peněžnímu ústavu) bez ohledu na to, zda na účtu byly blokovány všechny prostředky, nebo jen část z nich. Až do výše nepostižitelné částky může povinný čerpat i ty prostředky, které budou na účet připsány v průběhu výkonu rozhodnutí.*

K čl. III:

Přechodné ustanovení upravuje návaznost předkládaného materiálu na postup ve výkonu rozhodnutí prodejem movitých věcí. Vlastnické právo k vydražené movité věci přechází na nabyvatele s účinky k okamžiku udělení příklepu.

K části třetí:

Navržená právní úprava nabude účinnosti dnem 31. března 2021 tak, aby bylo možno co nejdříve navržená opatření aplikovat. Jako naléhavé se jeví zejména odložení účinnosti zákona č. 38/2021 Sb., ale i navržená opatření podle zákona č. 191/2020 Sb. by měla být obnovena co nejdříve, aby bylo možno ulehčit postavení osob v exekuci, na které dopadla současná epidemická situace. Lze konstatovat, že opatření podle části druhé souvisejí s nouzovým stavem.

V Praze dne 5. března 2021

Kateřina Valachová, v.r.

Patrik Nacher, v.r.

Lukáš Kolářík, v.r.

Marek Výborný, v.r.

Jan Hrnčír, v.r.

Hana Aulická Jírovcová, v.r.

Dominik Feri, v.r.

Jan Farský, v.r.

Úplné znění novelizovaných ustanovení s vyznačenými změnami

Zákon č. 38/2021 Sb.

ČÁST TŘETÍ
ÚČINNOST

Čl.VI

Tento zákon nabývá účinnosti dnem ~~1. dubna~~ **1. července** 2021.

Zákon č. 191/2020 Sb.

§ 23

Výkon rozhodnutí prodejem movitých věcí

(1) Není-li dále stanoveno jinak, do ~~31. ledna~~ **30. června** 2021 soud neprovede výkon rozhodnutí prodejem movitých věcí. Soud může provést jiný soupis podle § 327a občanského soudního řádu, soupis na místě samém provede tehdy, pokud je to pro vedení řízení nezbytné. Sepsané věci soud zajistí jenom v případě zvláštního zřetele hodném.

(2) Odstavec 1 se nepoužije, pokud

- a) povinný písemně oznámí soudu, že má ve výkonu rozhodnutí prodejem movitých věcí pokračovat; ode dne, kdy mu bylo doručeno písemné oznámení povinného, soud ve výkonu rozhodnutí prodejem movitých věcí pokračuje, nebo
- b) výkonem rozhodnutí prodejem movitých věcí jsou vymáhány pohledávky výživného, pohledávky náhrady újmy způsobené poškozenému ublížením na zdraví nebo pohledávky náhrady újmy způsobené úmyslnými trestnými činy.

§ 27

Zvláštní opatření ve vztahu k výkonu rozhodnutí příkázáním
pohledávky z účtu u peněžního ústavu

(1) V době ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona do ~~28. února~~ **30. června** 2021 se zákazy uvedené v § 304 odst. 1 a 3 občanského soudního řádu nevztahují na peněžní prostředky do výše čtyřnásobku životního minima jednotlivce podle zvláštního právního předpisu¹⁾.

(2) Výše životního minima jednotlivce se určí podle zvláštního právního předpisu účinného k okamžiku doručení usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí peněžnímu ústavu.

(3) Nestanoví-li se v odstavcích 1 a 2 jinak, § 304b občanského soudního řádu se použije obdobně.

¹⁾ Zákon č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, ve znění pozdějších předpisů.